

samostana v Olotu, ki so ga rdeče tolpe petkrat zažgale. O svoji nalogi je p. Jaime izjavil: »Obnova kapucinskega reda v Kataloniji je težka stvar. Rdeči so samo v tej

pokrajini unorili 40 očetov kapucinov. Vsi naši samostani do zadnjega so popolnoma razdejani. Ostal je edino samostan v Malorki.«

Cenejši sladkor za sladkanje vinskega mošta

Dne 13. septembra je bila izdana uredba, po kateri se sladkor za sladitev vinskega mošta oprošča državne trošarine. Po tej uredbi se odobrava za sladitev vinskega mošta v letu 1938 nabavka sladkorja brez državne, banovinske in občinske trošarine iz državnih sladkornih tovarn, in sicer največ 4 kg na vsakih 100 litrov vinskega mošta. Potrdilo za nabavo sladkorja bodo izdajala pristojna finančna ravnateljstva pod pogojem, da kmetijski referent potrdi na lastno odgovornost, da grozdje v dotičnem kraju ni moglo dovolj dozoreti zaradi izredno slabih vremenskih razmer ali da je bilo zaradi vremenske škode prezgodaj obrano. Finančna ravnateljstva bodo dostavljala zaradi tega vsako prošnjo prej ministrstvu in šele na zahtevo tega se bodo izdajala dovoljenja.

Prizadeti vinogradnik mora po predpisih kolkovati prošnjo in ji brezpogojno priložiti potrdilo občine o količini pridelane ga mošta v litrih, izjavo, koliko in od katere državne sladkorne tovarne si želi nabaviti sladkor, in izjavo, da bo mešanje izvršil samo v navzočnosti pristojnih nadzornih organov. Vinogradniške zadruga

prošnje za svoje člane lahko pošljejo skupaj ali pa vinogradniki vsake občine kolektivno, vendar morajo plačati pristojbino 30 din za vsakega prosilca posebej. Prošnji je treba priložiti seznam zadržnikov ali vinogradnikov z navedbo količine pridelane ga mošta in količine sladkorja, ki si jo vsak zadržnik ali vinogradnik želi. Seznam mora potrditi županstvo.

Vinogradniške zadruga, katere člani prodajo zadrugi ves grozdni pridelek v nadaljnjo predelavo in ki sami opravijo slajenje, plačajo za prošnjo pristojbino po št. 1 in 5 pristojbinskega zakona.

Slajenje se bo vršilo samo v navzočnosti organa finančnega nadzorstva. Vsako dodajanje sladkorja brez navzočnosti nadzornega organa bo veljalo za tihotapstvo in se bo tako tudi kaznovalo. Dovoljene količine sladkorja za slajenje mošta ne smejo služiti nobenim drugim namenom in tudi ne za slajenje vina.

Glede dobave sladkorja, cene, plačilnih pogojev itd. se je obrniti do sladkornih tovarn na Belju in Čukarici. Finančna ravnateljstva so dolžna izdati dovoljenje v roku 24 ur po prejemu prošnje.

Novice

Nesreče

Strašna nesreča v ruški tovarni. V ruški tovarni za dušik se je zgodila 14. septembra dopoldne strašna nesreča. V tovarni v Rušah polnijo pod pritiskom 300 atmosfer v železne valje kisik, katerega uporabljajo pri varjenju železa. V oddelku za kisik se je pripetila omenjenega dne strašna eksplozija. Delavca Stanka Strnada, ki zapuščala ženo in tri nepreskrbljene otroke, je eksplozija raztrgala ter raznesla, da so morali posamezne kose pobirati. Drugega delavca, Hinka Ditmajer, kateri je bil nekoliko vstran od Strnada, so zadeli nešteti drobič jeklenih valjev. Iz Maribora poklicani reševalci so ga prepeljali v bolnišnico z zdrobljeno levo nogo ter roko in z nevarnimi poškodbami po glavi in telesu. Prehudo poškodovani Ditmajer je 16. septembra malo pred pogrebom tovariša Strnada umrl. Ker je bila vsaka zdravniška pomoč zaman, ga je prepeljal mariborski reševalni avto zopet iz bolnišnice na dom v Ruše, kjer ga je rešila smrt groznega trpljenja.

Za las ušel dvakrat smrti. Zadnji četrtek zvečer je patroliral po železniškem mostu v Mariboru stražnik Anton Sikošek. Naenkrat se je pod njegovimi nogami vdrla trhla deska in stražnik je bil z obema nogama v odprtini. Ohranil je toliko duhaprisotnosti, da se je obdržal z rokama za rob luknje, sicer bi bil padel v globočino in se ubil. Preden pa mu je uspelo, da se je izvlekel iz nevarnosti, se mu je bližala premikalna lokomotiva s koroškega kolodvorra. Sikošek je prepoznal skrajno nevarni položaj, v katerega je zašel. Z zadnjimi močmi se je toliko stisnil ob stran, da je stroj odvozil mimo njega, vendar ga je lo-

komotiva še občutno sunila v ramo. Šele nato si je s prostanki moči rešil življenje iznad deroče Drave.

Posestnica dvakrat pičena od strupene kače. Ana Urbas, 41 letna posestnica na Slemenu v župniji Selnica ob Dravi, je bila zaposlena na njivi. Pri delu jo je pičil modras, na katerega je slučajno stopila, dvakrat v nogo. Urbasovo so prepeljali takoj v mariborsko bolnišnico.

Delavcu zdrobilo levo nogo. V tovarni Thoma na Pobrežju pri Mariboru je lesen mostiček, po katerem so spravljali težek stroj z voza, zdrobil levo nogo 45 letnemu tovarniškemu delavcu Martinu Klemenčič.

Žerjav prebil delavcu lobanjo. V železniških delavnicah v Mariboru so spuščali strojna kolesa z žerjavom z vagona na tla. Pri tem delu je udaril žerjav 32 letnega delavca Jožefa Cvahte iz Hotinje vasi s tako silo po glavi, da mu je prebil lobanjo in so ga prepeljali reševalci nezavestnega v bolnišnico.

Pri padcu s kolesa si zdrobil obe čeljusti. Dominik Žnofl, gonjač živine od Sv. Jakoba v Slov. goricah, je srečal na Koških pri Mariboru na kolesu osebni avto in konjsko vprego. Ker se ni mogel nikamor izogniti, ga je zbil avto pod voz. Pri padcu s kolesa si je zlomil obe čeljusti in se je še hudo poškodoval na glavi.

Nesreča drvarja in posestnikovega sina. Pri lesnem podjetju v Rušah je bil zaposlen kot drvar 26 letni Mio Rosandič iz Like. Pri spuščanju hlodov s Smolnika v dolino je zašel omenjeni Ličan pod hlode in je obležal nezavesten z razbito glavo. — Konrad Golob, 27 letni posestnikov sin od Sv. Antona v Slov. goricah, je bil zaposlen pri odkopavanju zemlje na banovinskem zemljišču v Brengovi. Nenadno se je spro-

žil plaz zemlje in ga pokopal. Zlomila mu je zemlja desno nogo in ga poškodovala na glavi. Tovariši so ga odkopali. — Oba poškodovana se zdravita v mariborski bolnišnici.

Bik poškodoval hlapca. V mariborsko bolnišnico je bil prepeljan 56 letni hlapec Florjan Polajžar iz Limbuša, katerega je pritisnil podivjani bik s tako silo k zidu, da mu je zlomil rebra na desni strani.

Dveletni otrok utonil. V Podgorju pri Slovenjgradcu se je podala posestnica Svetec z dveletnim Frančekom na travnik, katerega obkroža potok Suhodolnica. Otrok se je izmuznil materinemu nadzorstvu samo za par minut, katere so sado-stovale, da se je opičil na glavo v potok in so ga potegnili utopljenega.

Nesreča otroka pod vozom. Posestnik Horvat iz Gor. Jablane pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju je peljal krompir z njive. Naproti mu je prišla dveletna hčerkica. Otrok je zašel pod konje, kateri so ga pohodili in hudo poškodovali po glavi in po vsem telesu.

Kokoš zakrivila smrt mehanika. 14. septembra se je peljal v Juršince pod Ptujem z motornim kolesom mehanik in trgovec Franc Širec. Ko je oddal popravljeni motor lastniku, je hotel oditi peš domov. Lastnik motorja mu je ponudil, da ga odpelje on v Ptuj. Na ovinku pri Gaberniku je preletela cesto kokoš. Pri izogibu kokoši je zadel motor s polno brzino v kup gramoza in oba vozača je vrglo po tleh. Lastniku motorja se ni zgodilo nič hudega, mehanik Širec je podlegel poškodbam 15. septembra v ptujski bolnišnici.

Omanljen od strele. Zadnji četrtek, dne 15. septembra, je urezala strela v hišo posestnika Franca Kosa v Brezju pri Mariboru, ne da bi bila vzgala. V trenutku udara je bil hišni gospodar med podboji hiše in ga je vrglo na tla. Kosa so spravili v nezavestnem stanju v bolnišnico, kjer so ugotovili resne znake ohromelosti obeh nog.

Pri padcu z motornegega kolesa si prebil lobanjo. V noči na 15. september se je zgodila v Vitanju pri Konjicah huda nesreča z motornim kolesom. Javornik, pekovski mojster iz Frankolovega, je zavozil na ostrem ovinku v kup gramoza in od tam ga je pognalo v obcestni zid. Javornika in njegovega sopotnika, nekega mehanika iz Celja, je vrgel sunek na tla. Pek si je prebil lobanjo pri padcu in se je tudi sicer hudo poškodoval, njegov sovozač je pa dobil le neznatne praske. Hudo poškodovanega so prepeljali v celjsko bolnišnico.

V zadnjem trenutku preprečena velika rudarska nesreča. V Senovem pri Rajhenburgu se je na nočnem šihitu v tamošnjem rudniku ob štirih zjutraj 16. septembra sesul rov in zapri izhod petim rudarjem. Po trebuhu plazeč so ušli, ko sta se gramoz in zemlja zrušila nad njimi. Pred njimi pa je bil rov zasut in odrezan izhod. Reševalci so jih po dveinpolurnem odkopavanju srečno in še ob pravem času rešili. Vzrok nesreče so bili že čisto gnili podporniki.

Usodepolna eksplozija petrolejke. V Pečovniku pri Celju se je opekla 32 letna umetniška slikarica Teodora Schreiber zaradi eksplozije petrolejke po vsem telesu.

Jamski voziček zlomil rudarju nogo. V Zabukovci pri Celju je padel s premogom naložen jamski voziček na desno nogo

49 letnemu rudarju Martinu Veber iz Vrba in mu jo zlomil v podkolenu.

Očeta je vlak smrtno povozil, hčerka je ostala nepoškodovana. Dne 15. septembra okoli poldne je peljal Franc Savinc, 68 letni klobučar v Radečah pri Zidanem mostu, s svojo hčerko Anico na polje južino delavcem. Ko je peljal čez železniško progo, je zadel tovorni vlak v zadnji del voza, ga potegnil s seboj in zdrobil. Konj se je odtrgal in zbežal. Savinca je vlak vlekel nekaj časa s seboj, nato ga pa odvrigel vsega krvavega v živo mejo. Lokomotiva mu je zlomila obe nogi, roki ter je imel še prebito lobanjo. Eno uro po prepeljavi na dom je revež umrl. Hčerka Anica je priletela po trčenju med odbijače in je obsejala tam v omotici. Ko se je vlak ustavil, se je zavedla in čutila majhne bolečine zaradi prask na nogi. Pri nezabni smrtni vožnji je bila obvarovana od angela varha.

Delavec smrtno ponesrečil. V noči na 14. september se je zgodila smrtna avtomobilska nesreča blizu vasi Zgornje Pijavsko pri Krškem. Od Celja je privozil tovorni avto, naložen s smrekovimi hlodi. Šofiral ga je Vladimir Longo iz Dobrne pri Celju. S šoferjem se je peljal 28 letni delavec Franc Hladin, uslužben pri lesnem trgovcu Francu Ostrožniku na Dobrni. Na precej ozki cesti v zgoraj omenjenem kraju se je tovorni avto tako izognil osebnemu, da je zdrknil v obcestni jarek, zadel z vso silo ob gabrovo drevo in se ustavil. Zdrobile so se vse šipe na kabini in delavec Franc Hladin se je tako hudo poškodoval na glavi, da je bil koj mrtev.

Smrtno povožen kolesar. V Ljubljani na Masarykovi cesti je 15. septembra točno opoldne padel zaradi vožnje po napačni strani pod tovorni avto kolesar Jože Hren, 24 letni mizarški pomočnik pri Rozmanu v Stanežičah pri Ljubljani. Prepeljali so ga nezavestnega v bolnišnico, kjer je kmalu podlegel prehudi poškodbi.

Huda železniška nesreča. Dne 14. septembra se je zgodila pri Ovčarski Banji huda železniška nesreča. Trčila sta brzovlak iz Beograda in mešanec, ki je pripeljal iz Sarajeva. Nesreča se zahtevala šest mrtvih, 16 hudo in 20 lažje poškodovanih.

Pri delu

se prav lahko prehladite, a mnogokrat nastane iz „brez-pomembnega“ prehlada resna

in dolgotrajna bolezen. Vzemite zaradi tega že pri prvih znakih bolezn svetovno znane

ASPIRIN

TABLETE Z BAYER-JEVIM KRIŽEM.

Oglas reg. pod S. br. 437 od 10. I. 1934.

Razne požarne nesreče. Dne 16. septembra ob osmih zjutraj je izbruhnil v Mariboru v Linhartovi ulici v prostoru za destiliranje tvrdke Motor Oil Co. zaradi eksplozije ogenj, kateri se je širil z vso brzino po čistilnih napravah. K sreči niso bile v bližini zaloge bencina. Na pomoč pribrzeli gasilci so ogenj zajezili s peno in oteli ostala poslopja. Škoda bo znašala par sto tisoč dinarjev, ako bodo naprave za čiščenje nerabne za nadaljnje obratovanje. — Pri Sv. Marjeti ob Pesnici je udarila 15. septembra med nevihto strela v gospodarsko poslopje posestnika Jakoba Glaserja in ga je vžgala. Zgorelo je 58 voz krme in znaša škoda 70.000 din. — Rdeči petelin se je pojavil v Murščaku nad Radenci v viničariji vinograde posesti učiteljice Filomene in Terezije Aleksič. 10.000 din vredno poslopje je pogorelo.

Razne novice

Nov veliki zvon za frančiškansko baziliko v Mariboru. Livarna Bühl v Račah pri Pragerskem je vlila v minulem tednu za frančiškansko baziliko v Mariboru 6000 kg težki veliki zvon. Novi zvon bo največji v Jugoslaviji. Jekleni bat bo tehtal 300 kg in bo višji kakor odrasel človek. Z zvonom velikanom bodo zvonili ob večjih praznikih. Za pogon bodo potrebni štirje moški.

Delavski dom v Celju blagoslovljen. Zadnje nedeljo je bil v Celju slovesno blagoslovljen od celjskega g. opata Juraka nov delavski dom, kateri je stal 2.800.000 din. Blagoslovitve se je udeležil ban dr. Natlačen, minister dr. Korošec pa je poslal brzojavko z željo, da bi novo zgradba vedno služila koristim delavstva.

90 letni jubilej železnice Celje—Ljubljana. Dne 16. septembra 1848 je bil koložvor v Celju slovesno okrašen. Pričakovali so

Iznajdba gumijaste pete

Zopet je hotel slučaj, da so iznašli gumijasto peto. Neki mladenič, ki se je imenoval O'Sullivan, je bil zaposlen v neki tovarni. Stroji so pretresali vso stavbo. To tresenje je močno vplivalo na mladeničeve živce, ki že sicer ni bil preveč zdrav. Nekega dne mu je prišlo na misel, da je vzel s seboj v tovarno kos gumija in ga dal pod noge. Takoj se je počutil bolje, ker je gumi ublažil tresenje. Po nekaj dnevih je z žalostjo ugotovil, da mu je nekdo ukradel gumi. Bil je odslej nekoliko bolj previden. Gumi je obrezal v obliki pete in ga pribil na čevlje. Tako je napravil prvi gumijasti podpetnik. Kmalu je osnoval tovarno gumijastih pet, ki spada da-

Januš Golec:

Ponarejevalci

Po pripovedovanju strica z Dravskega polja iz pretekle in sedanje dobe

Od kod in od koga je nabavil mojster to fotografsko čudo, je do danes uganka. Dokazano je, da je prepustil Rupnik tolikokrat zasledovalcem cele zaloge na pol dogotovljenih bankovcev, kemikalije, vse mogoče pripomočke in tajnosti, le s fotografskim aparatom je zginil tolikokrat prav v poslednjem trenutku, ko so že grabili po njem orožniki ali policisti. Na lečo fotoaparata je bil tako navezan, da jo je v nočeh, ko je počival, običajno snemal z aparata in jo je nesel kam izven skrivališča, v katerem je tičal ter delal.

Res je, da je zahteval Rupnik od onih, kateri so ga vabili na štero, da mu morajo dati predvsem denar za nabavo fotografskega aparata, katerega je večkrat tudi kupil in še prav dragocenega. Takih aparatov je oblast več zaplenila, a leča Rupnikovega aparata je še danes skrita in čaka na mojstra. Izredne zmožnosti in prikritosti tolikanj čuvanega aparata bo ponesel Rupnik s seboj v grob.

Kar se tiče tovarništva in zaupanja, so bili zapisani

34

v Rupnikovem srcu koj za fotografskim aparatom razni kaznjenci, s katerimi je prestajal kazen in kateri so bili mnogi pred njimi izpuščeni.

Znano je, da po kaznilnicah sklenjena znanstva in prijateljstva prav trdno držijo tudi na svobodi. Rupnik je užival sigurno ugled v kaznilnici kot zločinec izrednih zmožnosti, ki lahko človeku vedno koristijo v življenju. Razni tatovi ter sleparji, kateri so bili z mojstrom vred v ječi, so poslušali njegove ponarejevalske doživljaje in so obviseli na njem z vso vdanostjo ter komaj čakali, da jih obišče, kakor hitro bo prost.

Po izpustitvi leta 1936 je bil Rupnik hitro v družbi bivših kaznilniških tovarišev na Pobrežju pri Mariboru. Tamkaj je zvedel vse, kar se je zgodilo zanj in za njegovo znanje važnega v dobi, ko je moral čuvati štiri stene.

Od tovarišev je zaznal, kje bi bil najbolj zaželen in kje najbolj varen, ako bi se predal uživanju ponarejevalne strasti.

Po poročilu o splošnem položaju se je začel oglašati mojster po Dravskem polju, in sicer pri onih kmetih, o katerih je imel poročilo, da so jih speljali v škodo ter posmeh sleparji.

visoke dostojanstvenike k otvoritvi železniške zveze Celje—Ljubljana. Za 800 gostov je bilo pogrnenih miz. Po zajtrku in po izrečenih raznih napitnicah je blagoslovil lavantinski škof progo med grmenjem topičev in med živijo-klici je pripeljal prvi vlak iz Ljubljane v Celje. Nekaj dni pozneje je obiskal Celje feldmaršal Radecki, pregledal je narodno gardo in se je odpejal proti Italiji.

Dograditev nove železniške postaje v G. Radgoni. Nova železniška postaja v Gornji Radgoni bo dograjena 18. oktobra in je stela 800.000 din.

Slinavka v laškem okraju ponehala. Okr. načelstvo v Laškem je izdalo razglas, da je slinavka ponehala in je promet z živino zopet prost ter so sejni zopet dovoljeni. Tudi izvoz živine v druge države je dovoljen in se je v zadnjem času že precej izvažalo v Nemčijo. Zasluga za tako hiter konec te boleznj gre predvsem živinozdravniku dr. Malenšku, kateri je z ostrimi in odločnimi ukrepi zabranil razširjanje bolezni, pa tudi ljudstvo je uvidelo, da ta bolezen ni šala, ampak velika nesreča ter je ubogalo tozadevna naročila. Saj letos po našem okraju ni sadja, zato je edini vir dohodkov v denarju naša živina.

Poskusna vožnja novega zrakoplova »Graf Zeppelin 130«. Novi nemški zrakoplov »Graf Zeppelin 130« je srečno opravil pod vodstvom dr. Eckenerja prvo poskusno vožnjo nad Bodenskim jezerom 14. septembra s 75 gosti. Poleg posadke so se udeležili prve vožnje zastopniki nemškega poskusnega zavoda za zrakoplovstvo ter zastopniki letalskega ministrstva. Novi zračni orjak je dolg 245 m. Celice za nosilni plin obsegajo 200.000 kubičnih metrov. Zrakoplov bo prevažal 20 ton. Zunanji obod je iz močnega sukna. Gonijo ga štiri motorji, vsak po 850 konjskih sil. Največja hitrost znaša 135 km na uro. Povprečna brzina je 125 kg na uro.

Polzvedovanje. V začetku julija je ušel od doma 15 letni žnidarec Franjo iz Brezovca, občina Potje ob Sotli. Fant je za njegovo starost močan, slabo oblečen in bos. Ker so bila vsa dosežanja

Sloviti živinski in kramarski sejem na Svetih gorah, v občini Sv. Peter pod Svetimi gorami, ki bi se imel vršiti 7. septembra, se letos vrši v torek, 27. septembra. Posetite ta sejem, ki je eden najboljših živinskih sejmov. Obveščeni so tudi kupci, ki kupujejo živino za inozemstvo.

polzvedovanja za njim zama, se prosi, da bi se vse morebitne ugotovitve o fantovem bivanju sporočile njegovemu očetu Petru Žnidarec, posestniku v Brezovcu 13, p. Podčetrtak.

Združenje gostilniških podjetij v Ptujju je otvorilo lastno pisarno in prireja servisni tečaj. Ob priliki proslave 50 letnice obstoja Združenja gostilniških podjetij v Ptujju se je istočasno otvorila nova, lično opremljena zadružna pisarna v Panonski ulici 5, ki jo vodi g. Jakob Muhlić. Uradne ure za člane tega združenja bodo vsak petek od 9 do 12. Združenje namerava prirediti decembra ali januarja za svoje vajence in vajenke obvezni servisni tečaj po načrtu, ki ga izdelala zvezna uprava in potrdila banska uprava. V tečaj se bodo poleg gostilniških vajencev in vajenk sprejemali tudi sinovi in hčerke članov tega združenja. Zato se pozivajo vsi člani in članice gostilniškega združenja v Ptujju, da naj najkasneje do konca oktobra v uradnih urah prijavijo svoje sinove in hčerke za servisni tečaj.

Romanje na grob sv. Antona v Padova, zbirano z izletom v zanimive Benetke in z obiskom Sveta gore, Gorice, Trsta in bojišč ob Soči, bo od 8. do 10. oktobra. Najlepše, najzanimivejše in najcenejše jesensko romarsko-izletno potovanje. Cena 280 din za osebo; kdor pa gre samo do Gorice-Trsta, pa 160 din. Ker je treba vsem obveznostim zadostiti do 30. septembra, naj vsakdo, ki je namenjen na to potovanje, takoj zahteva brezplačna navodila pri »Družini božjega svetca«, Ljubljana, Sv. Petra nasip 17. 1421

Prelepo potovanje v sončno Dalmacijo iz Ljubljane preko Novega mesta, Gorjancev, Metlike, Karlovača do slovečih Plitviških jezer, skozi Bosno k čudodelni Gospej sinjaki in k Matari božji zdravja v Split; z ladje na prekrasni otok Hvar. Na novo mašo v Tkon. V Trogir, Šibenik, Štradin; preko ponosnega Velebita v Senj, Crkveni-

ce; preko Delnic in Kočevja v Ljubljano. Kdor hoče doživeti mnogo zanimivosti in videti znamenite kraje ob morju, ne bo zamudil ugodne prilike od 12. do 18. oktobra. Cena 450 din. Priglasite se po dopisnici za brezplačna navodila »Družini božjega svetca«, Ljubljana, Sv. Petra nasip 17. 1422

Občinstvo Slovenskih gor, nalagajte denar le pri »Posojilnem društvu Sv. Lenart, Slov. gorice«, kjer se vam obrestuje kot nove vloge po 4%, po dogovoru 4½% in takoj v celoti izplačuje. Dajejo se tudi posojila. 1396

Obžalovanja vredni slučaji

Ukradeno kolo zastavil za nove čevlje. V Franciškanski ulici v Mariboru je bilo dne 15. septembra ob osmih zjutraj ukradeno od neznanca skoro novo kolo, katerega je prislonec delavec Janko Markovič iz Studencev samo za hip ob neko hišo. Ob pol devetih se je pripeljal tat na ukradenem kolesu k čevljarju Štefanu Gašpariču v Orožnovi ulici in se je začel pogajati za par 285 din vrednih gojzarič. Lagal je, da bo zapustil njegov brat ta dan bolnišnico, pa nima čevljev. Obljubil je mojstru, da mu bo prinesel denar za čevlje ali pa mu jih bo vrnil, če bi mu ne bili prav. V zasto-vo je pustil novo kolo, katero je vredno dobrih 1000 din. Kupca ni bilo od nikoder. Čevljar je naznanil zadevo policiji, katera mu je razjasnila, da je dal tatu za ukradeno kolo par novih in težkih čevljev.

Krvav obračun. V gostilni Karničnik v Slovenjgradu so popivali fantje iz vasi Troblje in Gradišče. Brata Franc in Avguštin Paradiž iz Trobelj sta hotela povzročiti pretep v krčmi, kar pa je preprečil sin gostilničarke. 16 letni Franc Planinšek in 23 letni delavec Pavel Smolnikar, oba iz Gradišča, sta se odstranila iz krčme. Za njima sta se priplazila zgoraj imenovana in sta izzivala na spopad. Slednjič se je lotil Franc Paradiž obeh fantov. Smolnikar je potegnil nož in je prizadjal Paradižu več nevarnih zaboljajev v hrbet. Nato je prešel v napad Planinšek in je zabodel na-sprotnika parkrat v prsa. K sreči se je pojavilo na kraju pokolja orožništvo, katero je zaprlo pretepače, Paradiža pa so odpremili s hudimi ranami v bolnišnico.

Stari ogoljufani poljanski znanci so sprejeli Rupnika z odprtimi rokami in so mu potožili vse, za kar so bili bridko oškodovani v njegovi večletni odsotnosti. Kot dokaz za lopovsko sleparstvo so mu kazali fotografske posnetke bankovcev, katerim se je mojster smejal z razlago in zagotovilom, da je dokopanje po tako neuki poti do potvorb, ki bi bile le senca pravega bankovca, nemogoče!

Po temeljitem ogledu na licu mesta in prepričanju na lastne oči, kaj vse so zagrešili najbolj drzni »fušerji« na račun ljudske radovednosti, se je umaknil mojster z Dravskega polja v svoj brlog ob Dravi in je bil fotograf, kateri se ukvarja z vsemi mogočimi poskusi za nove iznajdbe na polju fotografije in barvotiska.

Udobna ponarejevalnica v Gornjem Radvanju

Po obisku svojih prijateljev po Dravskem polju, po ogledu ničvrednih potvorb tekmecev ter navadnih sleparjev in v prepričanju, da se njegovemu načinu ponarejanja ni niti eden za las približal, kaj ga šele dosegel, se je zaprl mojster Rupnik v svoje obravsko zatočišče v Mariboru ter je bil nekaj časa ves zatopljen v poskusno fotografiranje.

Čakal je stari pretkanec, da ga bo povabil na ponarejevalno štero kak bolj petičen človek, pri katerem se mu bo godilo udobno in bo lahko udeležil na kakem dobro skritem ter varnem mestu na bankovcih, kar so mu rodili novega in uporabnega poskusi s prenašanjem fotografij na razne kovinaste plošče.

Kmalu se mu je ponudila prilika, da je bil povabljen od premožnega dravskopoljskega posestnika v Gornje Radvanje v bližino Maribora. Prejel je na roko lepe tisočake, da si je uredil v čedni hiši s pomočjo pomagača, s katerim sta bila znanca iz Starošinc in je nekaj razumel o ponarejanju, ponarejevalno delavnico.

Soba, v kateri sta bila ponarejevalca na delu, je imela vhod iz spalnice zakoncev, pri katerih sta se nastanila. Vrata je zakrivala omara, katera se je dala premikati sem ter tja.

Vsa okna prtilične hiše so bila zamrežena. Križe ponarejevalnice je pustil Rupnik prežagati na vseh koncih. Bili so samo prislonec in v okno, katero je bilo na ta način pripravljeno za pobeg.

(Dalje prihodnjič)

nes med največje tovarne na svetu.

Mačke z zvoncec

Mestna uprava v Grenoblu na Francoskem je sporočila lastnikom, oziroma lastnicam mačk, da morajo v bodoče te svoje živali opremiti s pravim zvoncec. Ta svojevrstni ukrep je bil potreben, ker so mačke v zadnjih časih hudo gospodarile med pticami, tako da se je bilo bati, da v kratkem v Grenoblu ne bo več ne ptic pevk ne kokoši. Mestni očetje so si zato izmislili pameten izhod. Pričakujejo namreč, da bo zvonjenje ptice opozarjalo na bližajočo se nevarnost in da bodo pobegnile, še preden jih dobe mačke med svoje zobe.

Hlapec prodal gospodarju za 4000 din le-
sa. Lenart Ločnikar, 24 letni hlapec, je slu-
žil že pet let pri posestniku Francu Kranj-
cu v Mali Mislinji in je užival gospodarjevo
zaupanje. Nehvaležnej je zlorabil deloda-
jalčevo naklonjenost in prodal iz gozda 282
debelih smrek in povzročil za 4000 dinarjev
škodo.

Izredna smrt na železniških tračnicah.
Zadnjo soboto, 17. septembra, popoldne se
je peljali iz Maribora v Ptuj z vlakom ve-
liko ljudi. V enem vagonu je izzval nezna-
nec prepir, ker je grozil, da bo vse pome-
tal iz vlaka. Nekateri so se postavili nasil-
nežu v bran. Med postajama Rače in Pra-
gersko je prišlo do ruvanja tik pred va-
gonskimi vratmi, katera so se odprla in
omejenjeni nasilni možki je padel na trač-
nice ter obležal nezavesten. Na Prager-
skem so obvestili potniki o tem dogodku
osebje na postaji. Kmalu po prihodu ptuj-
skega vlaka je odpeljal s Pragerskega
osebni vlak iz Ljubljane. Strojevodja tega
vlaka je bil na Pragerskem opozorjen, naj
vozi previdno, ker je na tiru nezavesten
človek. Kljub pazljivosti pa je strojevod-
ja prepozno zagledal pred seboj na trač-
nicah ležečega možkega, katerega je lo-
komotiva povozila. Ko so po ustavitvi vla-
ka sprevodniki izvlekli neznanca izpod
koles, so videli, da je mrtev. Položili so
ga v jarek poleg tira in vlak je nadaljeval
vožnjo. Mrtvi je bil sodno raztelesen.
Zdravnik je ugotovil, da je imel pokojnik
zlomljenih več reber in je umrl zaradi no-
tranje izkrvavitve. Tedaj, ko ga je povozil
ljubljski vlak, je bil že mrtev. V žepu
smrtno ponesrečenega so našli davčno
knjižico na ime Franc Hončič, poljedelec
iz Babincev v občini Križovljan pri Varaž-
dinu.

Smola dveh tatov. V trgovino Maksa Za-
bukovskega v Celju sta stopila dva lepo ob-
lečena gospoda. Eden je prosil krojaškega
mojstra, naj mu prišije gumb na sukno,
drugi je med šivanjem izmaknil balo suk-
na ter pobegnil. Zabukovšek je poklical po-
licista, kateri je prijel tata, ki je že bil od-
vrgel ukradeno blago v klet davčne upra-
ve. Policija je prijela oba tatinska gospo-
da, od katerih je eden neki Podkrajšek iz
Siska, drugi pa zidar Franc Toplak. Po
daljšem zasliševanju sta priznala, da sta
skušala na isti način kakor pri g. Zabu-
kovškemu poskusiti svojo srečo tudi pri kro-
jaškem mojstru Selišku, kjer pa se jima je
ponesrečilo. Oglasila sta se tudi pri Allmos-
lechnerju, kjer sta zahtevala boljše zlato
uro z nekim posebnim črnim vložkom, da
bi tako dalj časa lahko izbirala uro in si
tudi kaj vtaknila v žep. Trgovec pa je bil
previden in nakana se jima ni posrečila.
Nato sta se oglasila tudi pri urarju Leibni-
ger, kjer se jima tudi ni posrečilo, da bi
lahko kaj izmaknila.

Po sedmih letih najdena razbita mon-
štranca. Nad kamnolomom v Bučni vasi
pri Novem mestu je našel železniški usluž-
benec leta 1931 v novomeškem frančiškans-
kem samostanu ukradeno monštranco.
Tat je monštranco razbil in jo je preizkusil
v ognju, če je zlata. Ko se je prepričal, da
gre le za pozlačeno kovino, je pobral iz nje
ponarejene umetne kamne, drugo pa je od-
vrgel.

„Slov. Gospodar“ stane:
za vse leto 32 din, za pol leta 16 din, za
četrt leta 9 din.

Slovenska Krajina

Črenšovci. Čeprav smo že o veličastni proslavi,
katere se je udeležilo okrog 18.000 ljudi, pisali
v zadnji številki »Slov. gospodarja«, vendar še
napišemo nekaj vtisov, ki smo jih doživeli. Pro-
slava je bila tako sijajna, da je Prekmurje ne
pomni. Nihčjer v letopisih ni zabeleženega, da bi
se v Slovenski Krajini zgodilo nekaj sličnega.
Uvod v proslavo je bilo v soboto zvečer kresova-
nje in odkritje spominske plošče na »Našem do-
muc«. Ko pa je v nedeljo zjutraj sonce vzhajalo
izza gorskih velikanih ter očarjalo prostrano
prekmursko ravan, so se začele zgrinjati velikans-
ke množice ljudi proti Črenšovcem. Kader redite-
ljev, ki je bil že na vse zgodaj na nogah, je imel
polne roke dela, da je to množico razvrstil kot je
bilo določeno. Svoje posle je častno izvršil, za kar
mu gre vse priznanje. Ljudje se niso zbal dolge
poti in izdatkov, samo da se udeležijo te zgodovins-
ke svečanosti. Nekateri so po cele ure čakali na
prihod svojega voditelja dr. Antona Koroš-
ca in ko so zvedeli, da se je po sprejemu po
občinskih moških odločil, da pojde peš, je po vsej
množici zavričalo. Ko je šel mimo množic, so ga
povsod spremljali gromki »živjoc-klici. Po pri-
hodu na balkon »Našega doma« se je razvil
tri četrt ure dolg spreved, ki je neprestano vzkli-
kal kralja, kraljevskemu domu, voditelju Slo-
vencev, banu, g. Kleklu in vsem odličnim gos-
tom ter enako za osvoboditev zaslužnim mo-
žem. Vse, kar smo ta dan doživeli, nam ostane
v neizbrisnem spominu. Vsek pa, ki se proslave
ni udeležil, je obžaloval, zakaj ni šel. Iz vse
prireditve in udeležbe se jasno vidi, da na skraj-
ni severni meji Jugoslavije živijo narodno za-
vedni ljudje, ki so pripravljani s svojo krvjo
vedno hraniti svoje rodno semljo, kjer so zagle-
dali luč sveta in kjer jih je dobra prekmurska
mati učila slovenskega jezika.

**Velika tombola v Murški Soboti 9. oktobra
ob dveh popoldne na Glavnem trgu. Mo-
torno kolo — šivalni stroj — 10 koles itd.**

Turnišče. Prejšnji teden so začeli pri naši šoli
delati betonirano ograjo, ki je bila zelo potreb-
na, kajti stara je bila že v slabem stanju. Pre-
den so jo začeli graditi, pa je bilo malo sitnosti
z gospo sosedo, ker je ta trdila, da bo ograja
segala za zidom njene hiše na njeno ozemlje.
Toda komisija je dokazala nasprotno, a čemer
se je sosedica morala sprijamiti. — Že 14 dni
traja šolski pouk, a še vedno imamo v resnici
dve, a na papirju tri učne moči, kar je ravno
za pelevico premalo. Otroci imajo samo trikrat
na teden pouk, kar daleko ni dovolj. Starši so
nejevoljni, ker otroci ne morejo redno posecati
pouka. Zato ponovno prosimo merodajno oblast,
da ustroje večkratnim preloženjem ter nam na-
stavi začasno število učiteljevstva! — Kaj pra-
vite k temu? Nekemu posestniku je pes utrgal
verigo ter z njo zbežal na travniško sosednje vas.
Tam sta ga ujela dva fantalina, ga privezala in
nato z revolverjem streljala vanj. Uboga žival
se je mučila in v bolečinah zvijala, dokler ni
prišel zakupnik lova, ki se je usmili trpeče ži-
vali ter ji pognal kroglo v glavo. Ali ni to skraj-
na trdnost? Pes je bil buje žrtov nekega
maščevanja.

Mala Polana. Tudi mi se začnemo oglašati
v »Slov. gospodarju«, da ne bo kdo trdil, da smo
taki zaspanci. Proslava v Črenšovcih nam bo
ostala v neizbrisnem spominu, ker kaj sličnega
še nismo doživeli. — Sedaj mlatio in oprav-
ljamo druga jesenska dela. Otavo smo že spravi-
li, le tu in tam se opazi kakšen zapozneli ko-
sec, ki je prej ni utegnili pokositi. — Za g. Ran-
tašem nam je težko, ker je bil dober dušni pa-

BATERIJE CROATIA

žepne anodne-ogrevače, iz-
deluje samo domača tvornica

IVAN PASPA I SINOVI
ZAGREB, NOTURAŠKA 69

stir. — Na tem mestu opozarjamo junaka, ki
rad zahaja v gostilne, si naroči jedi in pijače
in ko si želodček napolni, kar tebi nič meni nič
brez plačila odide. Zaenkrat njegovo ime pri-
krijemo, če se pa ne bo poboljšal, ga bomo ime-
noma navedli, ker je nas druge vaščane sram,
če moramo poslušati take stvari, ki močejo sla-
bo luč tudi na druge.

Delnjenčevske gorice. V predzadnji številki
»Slov. gospodarja« smo pisali o boleznih »griza«
ter o njenih žrtvah. Sedaj se je zdravstveno stan-
je hvala Bogu izboljšalo in se je bolezen zelo
omejila. — Biša se čas trgatve. Z žalostjo v
sroih opazujemo, kako nam v nekaterih krajih
grodje gnije. Nekateri goričanci ne bodo pri-
delali niti toliko, da bi krili stroške obdelovanja.
— Mogočno pojejo v nekaterih krajih klopotci
svojo jesensko pesem, ki mimo idočega popotni-
ka navdušuje ter ga vabi k zorečemu grozdju,
rekoč: Kto, klo, klo — posezi, trgaj, sad užij —
za časom maja ne žaluj!

Sv. Sebeščan. Prejšnji mesec je bilo pri nas
pomembno tridnevno zborovanje prekmurske ka-
toliške inteligence. Med drugimi so se tedaja
udeležili narodni poslanec dr. Klar, banska svet-
nika gg. Klekl in Bajlec, gimnazijski ravnatelj
g. Zobec, dekan g. Jerič in ostala naša intelli-
gencia, posebno duhovniki. Predavanja so bila
med drugim o agrarni reformi (Jerič), o sezon-
skem delavstvu (Kerec in Bejek), o kmečki iz-
obrazbi (Zobec). Predavali so še: Klekl, Skra-
han, Rous, Berden in drugi. Po vsakem preda-
vanju se je razvila zelo živahna in dolga deba-
ta. Vsek dan je bila peta sv. maša in večernice.
Zadnji dan je bilo skupno sv. obhajilo. Tečaj je
na vsak način dosegel svoj namen.

Sv. Sebeščan. Naši delavci v inozemstvu imajo
letoš precej neareč. Roko si je zlomila Kerec
Marija iz Prosečke vasi, nogo pa Horvat Štefan
od Sebeščana ter roko natri Šeruga Janez. Daj
Bog, da bi se vsi zdravi vrnili. — Duše si jih se-
veda še več polomi.

Sv. Sebeščan. Delo pri našem domu gre proti
koncu. Do 1. oktobra bo dom popolnoma dogo-
tovljen in odpet faranom. Dom bomo blagoslo-
vili šele k božiču, to pa zato, ker se do takrat
že vrnejo naši delavci, ki so največ prispevali in
zato se naj tudi z nami veselijo. Zopet so daro-
vali za naš dom po 50 din: Santavec Marija, Pa-
latin Alojz in žena, Fujs Klarica, Komin Linika,
Gomboš Marija, Broder Kalman, Horvat Marija,
Horvat Franc, Gomboš Franc, Celec Franc, Ce-
lec Alojzija, Panker Ivan, Franc, Drobec Ma-
rija, Gomboš Terezija, Fujs Verona, Pintarič
Ana, Keiner Karel in žena, Šeruga Štefan, Graj
Štefan, Zelko Honka, Broder Terezija, Santavec
Franc, Ludovik, Kerčmar Štefan in žena ter
hčerki Justina in Milika, Kupien Ivan, Kreft Ja-
nez; Zelko Karel 100, Ficko Verona 100, Fujs
Terezija 40, Anton 20, Fujs Janez 20, Ficko
Alojzij 80, Horvat Jožef 40, Broder Franc 40,
Domijan Šarika 132, Gyergyek Marija 132 din.
Bog vam bodi plačnik! Nadaljnji seznam darov
bo sledil. Iz Argentine nam je poslal 20kš iz Sa-
lamenec 1300 din, katere je nabral med rojakl.

Moščanci. Naša gasilska četa je dala napeljati
k nam telefon, ki je nameščen v gasilskem domu.
Stroškov je okrog 5000 din. — Vodia naše že-